

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupeného Mgr. Zbyňkem Havlíkem, advokátem, se sídlem Národní 28, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, v řízení o žalobě proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2007, č. j. 9 Ca 86/2006 - 27,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III.** Odměna ustanoveného zástupce, Mgr. Zbyňka Havlíka, **se určuje** částkou 2400 Kč a bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o tom, zda lékařskou zprávu MUDr. J. M. ze dne 30. 9. 2003 potvrzuje nebo ji zrušuje jako nepodloženou a věc vrací Studentskému zdravotnímu ústavu Praha k dalšímu řízení.

Městský soud žalobu rozsudkem blíže označeným v záhlaví zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí zejména uvedl, že lékařská zpráva ze dne 30. 9. 2003 není lékařským posudkem, který zdravotnická zařízení v souladu s § 77 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (dále jen „zákon č. 20/1966 Sb.“), vydávají prostřednictvím lékařů při výkonu zdravotní péče na základě posouzení zdravotního stavu pacienta. Pro posouzení charakteru předmětné listiny není podstatným druh tiskopisu, na němž je lékařská zpráva zachycena, podstatným naopak je obsah dané listiny. Text předtištěný na tiskopisu použitým lékařem v posuzované věci nemá žádnou vypovídací hodnotu o obsahu zprávy. Gramatickým výkladem slovního spojení „lékařská

zpráva - nález“ lze podle názoru městského soudu dospět pouze k obecnému závěru, že takto nadepsaná listina obsahuje zprávu lékaře o zdravotním stavu pacienta, resp. zachycuje nález, který lékař ohledně zdravotního stavu pacienta při vyšetření učinil. Zákon č. 20/1966 Sb. rozlišuje mezi lékařským posudkem ve smyslu § 77 odst. 1 tohoto zákona a zdravotnickou dokumentací, kterou jsou zdravotnická zařízení povinna vést podle § 67b odst. 1 téhož zákona. Rozdíl mezi nimi spočívá v tom, že zdravotnická dokumentace zachycuje výhradně zdravotní stav pacienta, průběh léčení a postup při poskytování zdravotní péče, zatímco v lékařském posudku se lékař vyjadřuje k určité právně významné otázce, a to na základě posouzení zdravotního stavu pacienta.

V lékařské zprávě ze dne 30. 9. 2003 MUDr. M. zachytil pouze údaje o stěžovatelově aktuálním zdravotním stavu, k nimž dospěl při jeho vyšetření, jakož i doporučení, která stěžovateli poskytl s cílem zlepšit jeho zdravotní stav. Jmenovaný lékař se ve zprávě nevyjádřil k žádné právně významné otázce, jež by se stěžovatelovým zdravotním stavem nějak souvisela. Proto se nejednalo o znalecký posudek ve smyslu § 77 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., a žalovaný proto nepochybil, pokud k přezkoumání předmětné lékařské zprávy nepřikročil.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V jejím odůvodnění uvádí, že nedostatky právního názoru městského soudu spatřuje zejména v tom, že pacient, který by se cítil dotčen závěry lékaře (např. o nedodržení doporučení, charakteru diagnózy, jejíž uvedení může být způsobitelné, není-li podloženo, zasáhnout do osobnostních práv), by se tak mohl domáhat nápravy pouze podáním návrhu na ochranu osobnosti u soudu (který na rozdíl od správního orgánu není odborně vybaven). Pokud by měl pacient za to, že mu není poskytována odpovídající péče (např. v důsledku vadné nebo mylné diagnózy), nemohl by se obracet na orgán státní správy, který je určen k dohledu nad řádným poskytováním léčebné péče. Dle stěžovatelova názoru je proto na místě, aby se k předložené právní otázce vyjádřil Nejvyšší správní soud, neboť se jedná o významnou otázku z hlediska postupu pacienta při ochraně jeho práv. Z uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že záznamy, jejichž přezkoumání se stěžovatel dožaduje, nejsou lékařským posudkem. Pro posouzení jejich charakteru není podstatný tiskopis, na němž jsou provedeny, ale jejich obsah, smysl a účel. Podle § 77 zákona č. 20/1966 Sb. ošetřující lékař rozhoduje na základě posouzení zdravotního stavu o některých právech a povinnostech pacienta. Jelikož záznam MUDr. M. ze dne 30. 9. 2003 není lékařským posudkem, nejednalo se ze strany žalovaného o nečinnost. Z těchto důvodů žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti, neboť není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je zastoupen advokátem a namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Z obsahu soudního a správního spisu soud mj. zjistil následující pro posouzení věci podstatné skutečnosti:

V úvodu lékařské zprávy MUDr. Josefa M. ze dne 30. 9. 2003 se uvádí, že stěžovatel byl téhož dne vyšetřen v interní ambulanci polikliniky Studentského zdravotního ústavu Praha. V odstavci „Subj.“ je ve zprávě uveden popis aktuálního stavu pacienta, léky, které užívá, a jsou

zde jmenování další lékaři, v jejichž péči je. V odstavci „Obj.“ jsou popsány výsledky provedení vyšetření pacienta a výsledky EKG. Následuje „Závěr“ ohledně zdravotního stavu pacienta, k němuž jmenovaný lékař při vyšetření dospěl, a „Doporučení“, v němž lékař doporučuje stěžovateli dietu, postupné zvyšování fyzické výkonnosti, dále ohledně medikace uvádí možnost vysadit lék Lokren a uzavírá, že další kontroly má pacient absolvovat dle specialistů, k nimž dochází.

Dne 7. 10. 2005 bylo žalovanému doručeno stěžovatelovo podání, v němž uvádí, že se žádostí ze dne 31. 8. 2004 adresovanou MUDr. M. domáhal přezkoumání jeho odborné zprávy, přičemž tuto žádost předal do schránky jmenovaného lékaře dne 1. 9. 2004, neobdržel však žádnou odpověď. Vzhledem k tomu, že v dohledné době má být jeho zdravotní stav opět posuzován pro účely důchodového zabezpečení, požádal stěžovatel žalovaného, aby buď vyběhl ředitelku Studentského zdravotního ústavu k provedení přezkumu, nebo se sám ujal přezkoumání předmětné zprávy na základě § 77 zákona č. 20/1966 Sb. Dopisem ze dne 20. 10. 2005 žalovaný stěžovateli oznámil, že místním šetřením ve věci bylo zjištěno, že stěžovatel byl pacientem MUDr. M. od července 2001 do 30. 9. 2003. Žalovaný dále uvedl, že stěžovatelem citované dokumenty jsou záznamy a výpisy ze zdravotnické dokumentace a nejedná se tedy o lékařský posudek ve smyslu § 77 citovaného zákona.

Nejvyšší správní soud se napadeným rozsudkem krajského soudu zaobíral v rozsahu a z důvodů v kasační stížnosti uvedených, jak mu přikazuje § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Stěžovatel za nesprávný označil (byť nikoliv výslovně) právní názor městského soudu, který možnost přezkumu vyšetření zdravotního stavu a poskytování lékařské péče vedoucím zdravotnického zařízení nebo příslušným správním orgánem připouští toliko u lékařských posudků, nikoli u lékařských záznamů o průběhu poskytované zdravotní péče.

V daném případě proto bylo nutno vyjasnit, zda lékařská zpráva je lékařským záznamem o průběhu poskytování zdravotní péče, anebo je posudkem. Obecně lze konstatovat, že lékař při poskytování péče vždy činí určitá odborná zjištění, zejména konstatuje určitý stav významný z medicínského hlediska. Je-li takové zjištění písemné povahy, je označováno zpravidla jako lékařské osvědčení (§ 21 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., o zdraví lidu), popř. lékařské potvrzení nebo vysvědčení. Jde tu v podstatě o odbornou informaci o zjištěných skutečnostech. V jiných případech obsahuje výrok lékaře zároveň určitý soud, který se týká zdravotnických poměrů; jde tu tedy o lékařskou radu, kterou se má (v některých případech i musí) pacient řídit ve vlastním zájmu nebo v zájmu společnosti. Zde lze mluvit o lékařském doporučení nebo o lékařském posudku. Jak lékařské osvědčení, tak i lékařské posudky mohou se v určitých případech stát právně významnými skutečnostmi. V těchto případech nabývá lékařský výrok novou kvalitu - stává se zároveň správním úkonem (aktem správy), jinak řečeno, jde o úřední postup, popřípadě o rozhodnutí. Tato osvědčení a posudky jsou pak převážně odborným podkladem pro jiný orgán nebo subjekt, jenž na jejich základě vyvozuje právní důsledky, zakládající, měnící, popř. rušící práva občanů nebo organizací, často však jde o dobrozdání lékaře k určité medicínsky relevantní otázce a někdy jsou tyto úkony správním aktem (vydaným správním orgánem), jímž se přímo zasahuje do subjektivního práva.

V některých případech stanoví zdravotnické zákonodárství výslovně, že výrok lékaře obsahující určitý posudkový závěr, je zároveň rozhodnutím o právu nebo povinnostech fyzických a právnických osob. Posudky pak zpravidla jsou vydávány na základě zvláštních předpisů (§ 21 zákona č. 20/1966 Sb.).

V daném případě je zcela zřejmé, že stěžovatelem napadená lékařská zpráva nemá charakter posudku ani podkladu pro rozhodování orgánů veřejné správy a v uvedené typologii by byla zařazena do kategorie lékařských doporučení.

Výše uvedený právní názor městského soudu stěžovatel napadá toliko co do důsledků, které by dle jeho názoru vyvolala jeho aplikace v praxi. Domnívá se, že by se pacient nespokojený se stanovením diagnózy či se závěry lékaře ohledně nedodržení doporučení mohl obracet jen na soud s návrhem na ochranu osobnosti. Soud však na rozdíl od správního orgánu není k přezkumu lékařského závěru odborně způsobilý.

Nejvyšší správní soud je předně nucen konstatovat, že směřoval-li stěžovatel své námitky k důsledkům, jež dle jeho názoru výklad učiněný městským soudem vyvolává, nelze jeho argumentaci přisvědčit. Není totiž pravdou, že by pacientovi nespokojenému s léčebným postupem konkrétního lékaře nezbyvalo nic jiného, než podat u soudu žalobu na ochranu osobnosti. Podle § 9 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb. se občanům s výjimkou osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody umožňuje volba lékaře, klinického psychologa a zdravotnického zařízení. Není-li tedy pacient spokojen s postupem lékaře při stanovování diagnózy či jeho přístupem k léčbě, má možnost zvolit si lékaře jiného, jemuž bude více důvěřovat.

Subjekty primárně dohlížejícími na výkon lékařské profese jsou pak samosprávné profesní komory - Česká lékařská komora a Česká stomatologická komora, zřízené zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Komory podle § 2 odst. 1 písm. a) tohoto zákona dbají o to, aby členové komor vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákonem a řády komor. Komory jsou zároveň podle § 2 odst. 2 písm. e) - g) téhož zákona oprávněny řešit stížnosti na výkon povolání svých členů v rozporu s odst. 1 písm. a), uplatňovat vůči nim disciplinární pravomoc a vyžadovat od svých členů doklady spojené s výkonem povolání.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že důvod, jímž stěžovatel zpochybňoval správnost právního názoru městského soudu, není dán. V posuzovaném případě je naopak zcela evidentní, že se jednalo o záznam o postupu stěžovatelovy léčby a provedeném lékařském vyšetření. Jak bylo již uvedeno výše, lékař zde autoritativně nerozhodoval o právně relevantních otázkách a tento záznam nepředstavoval ani posudek ve smyslu § 21 či § 77 zákona č. 20/1966 Sb., který by byl vydán při výkonu lékařské péče. Oprávnění k dohledu nad odborností výkonu lékařské péče náleží primárně České lékařské komoře. Pokud by ani s jejím postupem nebyl stěžovatel spokojen, byly by věc oprávněny řešit, protože se jedná o soukromoprávní vztah pacient - lékař, toliko obecné soudy, a nikoli soudy rozhodující ve správním soudnictví.

V posuzovaném případě tak žalovaný nebyl povinen (ba ani oprávněn) předmětnou lékařskou zprávu jako součást stěžovatelovy lékařské dokumentace přezkoumávat, a proto žaloba proti nečinnosti není důvodná. Městský soud tudíž nepochybil, pokud ji v souladu s § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaný, který měl úspěch ve věci, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává. Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti usnesením Městského soudu v Praze č. j. 9 Ca 86/2006 - 35 ze dne 12. 6. 2007 ustanoven zástupcem advokát Mgr. Zbyněk Havlík. Přestože ustanovený zástupce nereagoval na výzvu soudu, aby sdělil, jaké úkony po svém ustanovení učinil, Nejvyšší správní soud rozhodující podle obsahu soudního spisu zástupci přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu ve výši 1 x 2100 Kč za úkon právní služby spočívající v sepsání doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a dále náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem 2400 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2008

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu